

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Completorio. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

sexta laude ex Horis septem conuenit hoc Canticum cantari, in quo Dominus ille venisse dicitur, qui ad vesperam mundi venit ad nos in sexta mundi aetate.

9 De Oratione, Precibus, Suffragijs, & sine Vesperarum suis locis in Sectione sequenti.

De Completorio.

CAP. VI.

VOx Completorium reperitur primò in *Regula sancti Benedicti cap. 42.* Completam vocat Isidor. *lib. 1. de Off. cap. 21.* Vel quia in ea completur quotidianus usus cibi, potus & locutionis apud Regulares, ex Amalar. *lib. 4. de Off. cap. 8.* Vel quia in Completorio summa est perfectio diuinorum Officiorum, ex eodem *de Ordine Antiph. c. 7.* Vel quia completur dies seruitutis nostræ, Gemma *lib. 2. cap. 64.* Vel completur totum Officium diuinum, ait Beda in *lib. Medit. passion. Christi cap. 1.* Vel quia ipsamet dies completur ea hora, Archid. in *cap. Solent. de Consecr. Dist. 1.*

2. Eius origo rei desumi potest cum Isidoro loco citato à Dauide, qui *Psalmo 131. Si dederò somnum, ait, oculis meis, donec inueniam locum Domino;* vel à sancto Basilio, qui in *Reg. fusiús disp. Interrog. 37.* meminit *Psalmi Qui habitat,* licet Basilius aliter explicet Francolin. *1. par. cap. 19. initio.* sed Durandus *de Rit. lib. 3. cap. 12.* quem sequuntur Azor. *lib. 10. cap. 2. quest. 11.* & Suar. *lib. 4. de Hor. Can. cap. 5. num. 9.* explicat de Completorio. Colligit Suar. Completorium ex Ambr. *5. Hexaem. cap. 12. & lib. 3. de Virginitatibus* imò ex Cypriano vide-

tur posse colligi *lib. 1. de Oratione,* vbi ait: *Recedente Sole ac discedente necessarid rursus est orandum;* vbi in primo verbo *recedente* Vesperas, in altero *discedente* notat Suar. Completorium. Verùm ijs primis temporibus rude fuit potius quàm completum Completorium.

3. Additum fuisse Cassiani tempore simul cum Prima, certum est, vt docuimus *suprà cap. 3. huius Sectionis,* vbi etiam cum Prima comparauimus Completorium.

4. Sequitur ex dictis, illud esse recitandum congruentiùs hora duodecima, nimirum quando Christus sepultura fuit traditus, in fine diei Parascues, *Luc. 23.* quod fusè probat Francolin. *1. par. cap. 18.* sed ante diei finem (vt laici quoque interesse queant) statuisse Ecclesiam cantari posse, docet Durand. *loco citato.*

5. Hac autem Hora, inquit Turcremata in *Regula sancti Benedicti Tractatu 107.* vt animalia à pastu reuertit solent; ita spiritus reuocandus est ab externis ad interiora. Item parandus est locus, in quo spiritus cum Deo quiescat; & contra fraudes dæmonum armandi fumus ante noctem, de quorum capite in Lectione breui dicitur: *Quærens quem deuoret.* Addit Hugo in *Spec. cap. 3.* Completorium significare gaudium Electorum, quod, completo eorum numero, complebit Deus in Sanctis suis in die generalis Resurrectionis in fine mundi; & idè in fine diei recitatur.

6. Ordo Completorij per se patet. Lectio breuis ortum habuit à Lectione, ad quam hora Completorij conueniebant, præsertim Monachi, sicut ad eandem diximus post Primam, ex *Regula sancti Benedicti cit. quod*

notat etiam Amalar. *lib. 4. cap. 8. & de Ord. Antiphon. cap. 7.* qui & addit, Lectionem idem præponi, quia, finito Completorio per preces, dormitum statim ibant. Confessio aptè fit, ut quidquid in die commissimus diluamus, Gemma *lib. 2. cap. 64.* & alterna confessione mundemur, ait Hugo in *Specul. cap. 3.* agens de Completorio. De initio proprio Completorij, de quo Hugo, dicemus *Sect. sequenti*, ubi etiam de Hymno, & alijs singillatim, citra mysticam expositionem, quam affero hoc loco.

7 Nam Psalmis quatuor, ait Amalar. *loco citato*, quatuor elementa corporis nostri Domino commendamus. Et quidem in primo Psalmo, qui recitatur in Matutino Sabbati sancti, cum Christo quietem poscimus: *In pace in idipsum, dormiam, & requiescam.* In secundo, ad ea verba quæ protulit Christus in extremo vitæ, *In manus tuas, &c.* optamus mori cum eo. In tertio & quarto contra tentationes nocturnas armamur. fusiùs hæc Amalarius.

8 Hymnus ante Capitulum præter morem dicitur, quia illi, in quibus completa sunt significata præcedentium Laudū, id est electi, præueniunt exhortationem, quam denotat sequens Capitulum, Hugo in *Specul. cap. 3.* Eodem quoque Hymno petimus victoriam de nocturnis illusionibus, Gemma *loco cit.* Capitulum ergo, ex Hugone, exhortationem sonat, qua semper egemus. Responsorio breui quasi signaculo diuinæ custodiæ nos sigillamus, ut pupillam oculi, Gemma *loco citato.*

9 Et quia Completorium est com-

mendatio animæ quasi migrantis à corpore per somnum, idem Canticum Simeonis additur, quod maxime congruit, Amalar. *supra*: quo pacem, & lucem optamus à Deo, Gemma *loco cit.* Precibus complemus, ad humilitatem in fine diei; cum Oratione Dominica & Symbolo fidei, ad munimentum ab hostibus nocturnis, Hugo *ibidem.*

10 Concluditur cum benedictione Prælati: *Benedicat, &c.* quæ valet contra hostes, ait Turrecrem. *loco citato.* & solemnè religione imploratur auxilium B. Virginis contra eosdem nocturnos hostes, idem Turrecrem. Adhuc in fine dicuntur Oratio Dominica, Salutatio Angelica, & Symbolum Apostolorum secretò; tum quia iisdem ritibus finiendum est totum Officium quibus est inceptum; tum quia in fine mundi tempore Antichristi ora fidelium clauduntur, & secretò Deum orabunt, Durand. *lib. 4. cap. 25.* Radulph. denique notat *Propos. 14.* Completorium esse ferè semper idem, nisi propter tempus aliqua demantur, hoc est preces, in Duplicibus, &c. causam autem attulimus *supra cap. 3. de Prima in fine pag. 56.*

11 Quæres, Quando Completorium dicitur separatim à Vesperis, an præmittenda sit Oratio Dominica cum Salutatione Angelica? Videtur affirmandum, ea ratione qua dicuntur ante Laudes separatas à Matutino, & ante omnes alias Horas. At contraria est praxis in Quadragesima, ut nihil præponatur Lectioni breui; & verè satis est post eam dici Orationem Dominicam.